

Warszawa, 25 stycznia 2011

Pan

Senator Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senatu RP

Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo (znak: BPS/KU – 034/1067-4/11) i w związku z podjęciem przez Senat RP prac nad inicjatywą ustawodawczą przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP w zakresie ustawy o zmianie ustawy o repatriacji, w załączeniu przekazujemy w imieniu Zarządu Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie pisemną opinię w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie.

Z wyrazami szacunku

/-/ Marek Zieliński

Wiceprezes Zarządu

UWAGI
dot.
PROJEKTU NOWELIZOWANEJ USTAWY
o
REPATRIACJI

Nadesłane zmiany do ustawy o repatriacji w porównaniu do wersji dotychczas obowiązującej wydają się w pełni uzasadnione, w szczególności w odniesieniu do poszerzenia kręgu osób polskiego pochodzenia. Warto jednak w tym punkcie zadać pytanie, na ile korzystne (z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa) jest zwiększenie liczby osób podlegających repatriacji na mocy ustawy z terenu FR.

W uzasadnieniu propozycji poszerzenia podkreślono wątek demograficzny, istotny w perspektywie przewidywanej, kolejnej fali wyjazdów zarobkowych z Polski (migracji) do RFN, w związku z otwarciem niemieckiego rynku pracy. Z tym łączy się jednak kwestia starannego ustalenia kryteriów repatriacji, w celu unikania sprowadzania do Polski ludzi w gruncie rzeczy niewiele mających wspólnego z polskością. Wg niektórych znawców tematyki polskiej diaspory na Wschodzie większość z tych, co poczuli się do takiej łączności powróciła, zostały jedynie osoby o niepewnej identyczności. W tym kontekście dodatkowej oceny i sprawdzenia wymaga problematyka wielkości polskiej diaspory na Wschodzie, w jakim zakresie taka grupa związanych z Polską istnieje, i na ile wymaga ze strony polskiego państwa opieki, a w przypadku ich woli, także zapewnienia im możliwości powrotu.

Inne zastrzeżenie wynika ze zauważalnej sprzeczności idei poszerzenia zasięgu repatriacji z ustaleniem (ograniczeniem) ram czasowych do 31 grudnia 2012. Rozumiemy, że chodziło o zdyscyplinowanie samorządów, ale jednak właściwszy byłby nieco mniej restrykcyjny czasokres, zapewniający możliwość wydłużenia okresu repatriacji.

Zmiana zasad przyznawania pomocy finansowej repatriantom jest - wg oceny Fundacji - właściwa. Przepisy dotychczas obowiązującej ustawy, zniechęcały jednostki samorządowe do aktywnej akcji repatriacyjnej.

Być może warto byłoby też pomyśleć w ramach nowelizacji o subwencjach terytorialnych, co mogłoby pozwolić ukierunkować strumień powracających na konkretne regiony, gdzie już obecnie występuje niedobór ludności. Gminy, w regionach dotkniętych wysokim ubytkiem ludności miejscowej, byłyby dotowane w zwiększonej wielkości. To ostatnie wymaga sprawdzenia pod kątem zgodności z prawem UE, jednakże tego rodzaju zachęty są stosowane także w innych państwach wspólnoty, mając na celu wyrównanie różnic gospodarczych, a także wynikłych w ich rezultacie, demograficzny